

KEİPA Genel Kurul Toplantısı Yirmi Üçüncü Oturumu
“Turizm endüstrisinin sürdürülebilir gelişimi”
ile ilgili 75/2004 sayılı Tavsiye Kararı*

I. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi:

a) turizm ile ilgili KEİ Eylem Planı'nın ve turizm alanında işbirliği konulu Tirana Deklarasyonu'nun kabul edilmesini *memnuniyetle karşılar* ve KEİ ülkelerinin paylaştığı eşsiz ortak tarih ve doğal zenginliklerin sürdürülebilir turizmin gelişmesi için önemli fırsatlar yarattığını ve turizm alanında bölgesel işbirliği için büyük bir potansiyelin mevcut olduğunu vurgular;

b) KEİ üye ülkeleri arasında politika oluşturulmasını, mevzuat, istihdam, eğitim ve pazarlama alanlarında ortak tedbirlerin alınmasını öneren, “Karadeniz Bölgesinde Turizmi Geliştirme” için bölgesel bir strateji planlayan 32/1999 sayılı Tavsiye Kararını *hatırlatır*;

c) turizmin, dünya ekonomisinde çok önemli ve dinamik bir sektör oluşturduğunu *onaylar*. Turizmin gelişmesi, sadece turizmle doğrudan bağlantılı (başlıca özel sektöre ait) faaliyetleri değil aynı zamanda, taşımacılık, çevre ve istihdam sektörlerini de etkilemektedir;

d) turizmi geliştirmenin yarattığı fırsatların değerlendirilmesi gerektiğini *vurgular*. Bununla beraber bu sektörün denetimsiz şekilde gelişerek ülkelerin doğal ortamını ve toplumsal ve kültürel yaşamını tehlikeye atmamasına özen gösterilmelidir. Sektörün denetimsiz gelişimi uzun vadede kendi geleceğini de kısıtlayacaktır.

e) turizmin genellikle özel sektöre dayanarak, hem büyük kuruluşları hem de küçük ve orta ölçekli işletmeleri (KOBİ) içerdiğini belirtir. Bununla beraber, devlet sektörünün bu alandaki önemli rolü de göz önünde tutulmalıdır. Siyasi istikrar, doğru çevre yönetimi, güvenlik v.s. gibi turistleri cezbeden temel faktörler genellikle kamu sektörünün sorumluluğu altındadır.

* Raportör: **Sn. Ali TEMUR** (Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşler Komisyonu Başkanı, Türkiye)

2 Haziran 2004 tarihindeki Asamble görüşmeleri (bk. Belge: GA23/EC23/REP/04/tr, 10 Mart 2004'te Sofya'da görüşülen Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşler Komisyonu Raporu “TURİZM ENDÜSTRİSİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİMİ”); Raportör: Sn. Aurel PANA - Romanya)

Metin 23. Genel Kurul tarafından, Saint Petersburg'da 2 Haziran 2004 tarihinde kabul edilmiştir

II. Parlamenter Asamble Ulusal Parlamentolara ve KEİ Üye Devletlerin Hükümetlerine aşağıdaki konularda çağrıda bulunur:

A. Ulusal seviyede

i. turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel yararlarını arttıran, ters etkilerini azaltan, çevre ve biyo-çeşitlilik kaynakları konusunda bilgilere dayanan ulusal ve bölgesel sürdürülebilir kalkınma planlarıyla bütünleşen ulusal turizm stratejisini saptarken turizmin geniş kapsamlı ekonomik, sosyal ve çevresel hedeflerle dengelenmesini sağlayan bütünleşmiş bir yönetim yaklaşımının alınması;

ii. farklı kurumlar, yetkili kuruluşlar ve organizasyonlar arasındaki koordinasyonun ve işbirliğinin her seviyede kurulması ile bunların yetkilerinin ve sorumluluklarının kesin olarak belirlenmesini ve birbirini tamamlamasını sağlayarak, turizmin geliştirilmesi ve yönetiminin iyileştirilmesi;

iii. Biyolojik Çeşitlilik Anlaşması ve Tehlikede olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticareti Anlaşması gibi uluslararası yasal sözleşmelere katılarak, sürdürülebilir turizmin gelişmesi mevzuatının kabul edilmesi veya iyileştirilmesi;

iv. Dünya Turizm Örgütü ve diğer ilgili kuruluşların desteğiyle, ev sahibi ülkelerin turistik mekanlarına yapılacak ziyaretlerin, azami yarar sağlayacak ve gelenek, kültür ve çevreye asgari olumsuz etki ve risk getirecek şekilde düzenlenmesinin sağlanması;

v. Çağımızın soğuk ve ikilemli global sosyal ortamında, evsahibi ülkenin insani ve sosyal şartlarının yabancı turist çekme alt yapısının en önemli bir parçası olduğunu göz önünde bulundurarak, ülkelerin halkları arasında turizm bilincinin geliştirilmesi için gereken adımların atılması;

vi. Aşağıdaki tedbirleri alarak, sosyal, ekonomik ve altyapı gelişimine katkıda bulunan sürdürülebilir turizmi gerçekleştirmek için çabaların gösterilmesi:

- a. yerel, ulusal ve alt-bölgesel seviyelerde projeler uygulayarak, macera turizmi, eko-turizm ve kültür turizmi gibi Karadeniz turizm ürünlerini özellikle vurgulayarak pazarlamak;
- b. eko-sistemi korumak ve sürdürülebilir turizmi geliştirmek amacıyla ulusal ve sınırlar ötesi doğal koruma alanları oluşturmak ve korumak;
- c. doğal kaynaklar yönetiminde ve eko-turizm uygulamalarında yerel bilgilerin kullanımını desteklemek ve yerel gelenek ve kültürlere saygı göstermek;

- d. ev sahibi ülkelerin turizm projelerini, azami yarar sağlayacak ve gelenek, kültür ve çevreye yaratabileceği olumsuz etkileri sınırlayacak şekilde düzenlemelerine yardımcı olmak;
- e. Karadeniz'in biyolojik çeşitliliğini korumak, unsurlarını sürdürülebilir şekilde kullanmak ve genetik kaynaklardan sağlanan yararları, ülkelerin imza ettikleri biyo-çeşitlilik anlaşmalarındaki taahhütlerine uygun şekilde adil ve eşit olarak paylaşmak;

B. Bölgesel Seviyede

- i. ölçek ekonomilerine olanak sağlayan, ortak sorunlara ortak çözümler getiren ve iyi uygulamaları paylaşmayı kolaylaştıran bölgesel işbirliğini teşvik etmek;
- ii. turizmin yasal ve kurumsal çerçevesini sektörün sürdürülebilir kalkınma gereksinimlerine uygun şekilde uyumlaştırmak ve turizm belgelerinin sınırlar ötesi denklik mevzuatını geliştirmek;
- iii. KEİ'nin, sürdürülebilir turizmin gelişmesini ve Karadeniz ülkelerinin uzun vadeli olarak kalkınmasını olumlu şekilde etkileyecek olan turizm sektöründe faaliyetler çerçevesi kurma çabalarına destek vermek;
- iv. bu alandaki bilgi ve deneyim paylaşımına özellikle eğilmek ve turizm geliştirme projelerinde kullanılacak istatistik, bilgi, proje, nüfus bilgileri ve sosyo-ekonomik verileri değerlendirerek bölgenin turizm potansiyelini incelemek;
- v. ilgili altyapı ve turizme ilişkin çevreye duyarlı teknolojileri teşvik ederek ve kullanarak, kirlilik ve artıkların ortaya çıkmasını ve doğal kaynakların kullanımını minimize etmek;
- vi. öğretim ve eğitim programları dahil olmak üzere, halkın eko-turizme katılımını desteklemek, yerel halk ve toplumların eko turizmden yararlanarak kalkınmasını, turizmi geliştirme ve yöresel mirası koruma çabasına katılmasını sağlamak, Karadeniz bölgesindeki doğal kaynakların ve kültürel mirasın korunmasını destekleyen ortak programlar geliştirmek;
- vii. uluslararası organizasyonların, turizm sektörünü geliştirmeye destek verme, yatırım yapma, iç turizmi geliştirmek için turizm bilinçlendirme programları hazırlama ve girişimciliği destekleme amacıyla bölge ülkelerine verebilecekleri teknik yardım olanaklarını ortak olarak araştırmak;
- viii. üye ülkeler arasında turizm alanında işbirliğini geliştirmek amacıyla aşağıdaki etkinlikleri gerçekleştirmek:
 - a. turizmden sorumlu devlet kurumlarını bir-birleri ile bağlamak ve aralarında bilgi alışverişini sağlamak;
 - b. Karadeniz Turizm İşbirliği (BSTC) gibi seyahat acenteleri birlikleri arasında ortaklığı ve düzenli iletişimi geliştirmek;

- c. KEİ ortak turizm ürünlerinin gelişmesine destek vermek (Yatçılık Birliği, turistik gemi gezileri v.s.);
 - d. KEİ üye ülkelerinde düzenlenen turizm fuarlarına ve sergilerine karşılıklı olarak katılmak;
 - e. turizm sektöründeki yatırım ortamını iyileştirmek;
- ix. turistlerin ve turistik ören yerlerinin emniyet, güvenlik ve huzurunu korumak amacıyla, saldırıları ve dolandırıcılığı önleme mekanizmalarını oluşturma konusunda bölgesel ve uluslararası ortamlarda işbirliğinin yapılması.

III. Parlamenter Asamble, KEİ Dışışleri Bakanları Konseyini bu Tavsiye Kararını incelemeye davet eder.